

UNIÓ AL SERVEI DE LES PERSONES: UN COMPROMÍS PER COMPARTIR PLEGATS

Barcelona, 3 d'abril de 2006

Agraïments assistència i presentadors.

Inicio la meua intervenció fent referència a tres cites diferents de personatges ben distints, però amb continguts no contradictoris, simplement complementaris.

“El millor profeta del futur és el passat”, Gilbert K. Chesterton

“El futur no és un regal, és una conquesta”, Robert Kennedy

“Ens interessa el futur perquè és on passarem la resta de la vida”, Woody Allen

Certament, si no penséssim en el futur, el present no tindria sentit, i el passat de poc ens serviria com a partit. El passat el devem als qui van endegar, ara farà 75 anys, el projecte d'Unió en uns moments esperançadors, però gens fàcils, de turbulència política i social, dintre i fora de Catalunya, dins i fora d'Espanya. El passat el devem també als qui més endavant, en els arriscats anys de foscor i clandestinitat, van continuar mantenint viva la flama del projecte.

Però, dit això, el futur és cosa nostra, dels qui creiem que val la pena passar el testimoni, a una nova generació compromesa amb el projecte d'Unió, amb el país i la seva gent. Uns i altres conquistarem el futur.

Nosaltres hem fet tot el que ha estat a les nostres mans. Però no hem acabat encara. Ens resta molt per fer. Hi ha molta gent, a més, que té ganes d'acompanyar-nos en la conquesta d'aquest futur. No els podem girar l'esquena. Avui encetem una nova etapa que ha de conduir el partit cap a la celebració del centenari, una nova etapa que conservarà i reforçarà la nostra personalitat, la nostra especificitat, la nostra raó d'ésser.

Unió ha passat per moments molt difícils. Al llarg del temps ha aguantat la llosa de les persecucions d'uns i altres, de la dictadura, de la clandestinitat, de la repressió, de la incertesa dels primers anys de la transició, de l'onada marxista que ens arribava al coll... Hem aguantat i aguantarem l'estètica del fals progressisme, el relativisme generador d'una boira baixa que no deixa veure ni tan sols els perfils d'un sistema de valors, l'addicció a l'individualisme com a la pitjor droga per al comunitarisme, l'atracció que en sectors de la societat, especialment col·lectius joves, exerceix l'estèril radicalisme verbal. Tot això, i més, hem aguantat, però podem aguantar molt més. Els fonaments són sòlids.

Abans d'apropar-nos als fonaments fem una mica de repàs del que devia passar tal dia com avui de fa 75 anys. S'havien celebrat les eleccions municipals el 12 d'abril del 31, en les quals les candidatures republicanes triomfaven a totes les grans ciutats de l'Estat. El 14 d'abril es proclama la II República espanyola. A Catalunya, la República catalana, de la qual, val a dir, que va ser desproclamada dos dies després. A l'agost d'aquell any, se celebra el plebiscit de l'Estatut d'Autonomia, anomenat de Núria, que després va ser modificat radicalment per les Corts espanyoles amb majoria republicana, malgrat el compromís que els republicans espanyols havien adquirit amb el Pacte de Sant Sebastià de respectar íntegrament el text que plebiscités el poble català.

Ara fa 75 anys hi havia, doncs, una greu crisi institucional a l'Estat (final de la monarquia d'Alfons XIII i inici de la II República): crisi econòmica (post-crack de 1929); una societat amb fortes diferències per raó de classe social; un món on xocava un capitalisme de base industrial salvatge amb una realitat agrària encara no modernitzada; altíssims nivells d'analfabetisme; greus enfrontaments socials de base clerical; grans ideologies totalitzadores enfrontades (comunisme i diferents feixismes); un moviment sindical anarquista predominant a Catalunya i una autonomia política encara inexistent o quasi...

I en mig de tantes contradiccions, de dogmatismes, de maniqueisme de bons i dolents, de veritats absolutes, de confrontació, de blocs, de cacics, de rauxa, de fatxendes,... un grup de persones de la talla política, moral i intel·lectual com Pau Romeva, Maurici Serrahima, Roca Caball, Vila d'Abadal, Cirera i Soler, Àngel Morera, Joan Guinart, Pere Aragay, Esteve Farré,... van tenir el coratge de pensar i creure que Catalunya necessitava una nova força política nacionalista, d'inspiració cristiana, amb una profunda ànima social, una força "centrista i centrada", que diríem en terminologia d'avui, sense que aquesta condició significués, ni llavors ni avui, voler ser un entremig de la dreta i l'esquerra. Un 7 de novembre de 1931 van publicar el manifest fundacional al diari *El Matí*. Una força política a la qual, mesos després, s'hi afegia un altre feix de dirigents d'extraordinari prestigi procedents d'Acció Catalana, com fou el cas de Carrasco i Formiguera o Miquel Coll i Alentorn, entre d'altres.

Al diari *El Matí*, com un presagi del que després escriuria el poeta "Tots els plaers del dia són a l'albada. El món només està fet de matins, igual que la vida només està feta de joventut...", veia llum un nou projecte polític amb clara vocació de donar solucions que fessin possible el pacte entre els extrems situant, des de bon principi, la persona com a eix central de la seva raó d'ésser. Fa pocs anys, la coalició, avui federació de Convergència i Unió,

va utilitzar en una campanya electoral un doble eslògan: “Catalunya primer; a Catalunya, primer les persones”. Era aquesta segona part l’aportació d’Unió Democràtica que relligava amb el fil roig dels avui ja quasi setanta-cinc anys de vida pròpia.

Mentrestant, aquella esperança i il·lusió que projectava Unió als anys 30 en un sector de la societat catalana no va tenir temps de consolidar-se i complir-se. Tot plegat, va durar ben poc. Les turbulències polítiques, la caïnita confrontació, els errors d’uns i altres, que avui ningú vol reconèixer, ens van portar a una guerra civil, i a una dictadura. Unió va ser dissolta i els seus béns confiscats per la *Llei de responsabilidades políticas de 9 de febrer del 39*. Paul Preston parla d’Unió Democràtica i d’en Carrasco i Formiguera com un exemple de la tercera Espanya.

És aquesta experiència històrica, la que ens dona autoritat moral i política per observar sovint amb preocupació, algunes conductes parcials que la reivindicació de la memòria històrica han generat. La memòria forma part de la identitat d’un poble i convé no perdre-la mai. El franquisme, no cal ni dir-ho, va fer-ne la lectura esbiaixada i sagnant pròpia de les dictadures. Unió en va rebre les conseqüències, des de la persecució, passant per la presó, fins a l’assassinat, com va ser, entre d’altres, d’en Carrasco i Formiguera. Però des de la seva fidelitat a la Generalitat republicana, Unió i el seu entorn va patir també en carn viva els efectes del desordre del final de la República, del buit de poder que van deixar els que tenien l’obligació democràtica d’assegurar la llibertat i la barbàrie de la Guerra Civil. Memòria històrica, per tant, la que calgui, però que no es caigui en el sectarisme ni oblidin, en alguns casos, la seva irresponsabilitat.

Parlem ara dels nostres fonaments. Quan Unió va néixer, existia una nodrida representació de partits nacionalistes. En recordar els inicis, feia esment de la implicació d’en Carrasco i Formiguera o d’en Coll i Alentorn, procedents d’Acció Catalana. Ni els fundadors, ni en Carrasco o en Coll tenen, per tant, intenció de fundar un partit només nacionalista. Si fos per això, Unió mai s’hauria fundat. En els gens de la nostra fundació hi ha quelcom més que la defensa de Catalunya com a nació. Això ja es podia fer des d’ERC, des d’Acció Catalana, des de l’Estat Català,... però Unió no era i no és “només” un partit nacionalista. No ha estat mai així, ni ho serà en el futur. Deixaríem de ser el que som i no en tenim cap intenció. Tot el contrari.

Ens sentim clarament un dels hereus del catalanisme polític, però Unió neix per enriquir el pluralisme del nacionalisme català sense afany, ans al contrari, de formar part d’un únic partit nacionalista. S’ha de defensar Catalunya des de totes les trinxeres. Acostumo a recordar sempre com l’escriptor Joan

Sales, des del front de la guerra, explica per carta a Màrius Torres, el perquè s'ha fet d'Unió, tot dient-li que s'ha desdit de fer-se militant d'Estat Català: *"Hi ha una cosa d'Estat Català que no ens agrada, i és que del sentiment patriòtic se'n faci ideologia de partit quan és, o hauria de ser, el patrimoni comú de tots. Podem defensar Catalunya des de totes les trinxeres ideològiques.*

El nostre és, a més, un nacionalisme particular. És un nacionalisme personalista. No entenem la nació sense les persones. La dignitat de la persona i la seva defensa són la raó de ser d'Unió. És a través de la persona, que arribem al nacionalisme tenint en compte que un dels seus vessants és la identitat col·lectiva. Per això, el nostre ha estat sempre un nacionalisme obert i integrador. Per això, a casa nostra, s'hi ha trobat tothom sempre bé, al marge del lloc d'origen, de la llengua que parlin i del lloc on visquin. Aquest és un dels actius diferencials d'Unió en el ventall del nacionalisme català. Primer les persones i, a partir, i al voltant de les persones, de totes i cadascuna d'elles, s'hi configura la nació.

Aquesta manera d'entendre i aplicar el nostre catalanisme, la nostra defensa de l'especificitat nacional, comporta també altres singularitats. Estimem el que som, sense odiar el que no som. Al nostre nacionalisme no li cal el fenomen de la retroalimentació que tan de mal ha fet i torna a fer en aquests moments a les relacions entre Catalunya i la resta de l'Estat. És obvi que en parlar de retroalimentació estic parlant tant de determinada expressió del nacionalisme català com també del nacionalisme espanyol.

És també el concepte de nacionalisme personalista, el que fa que incentivem la necessitat d'estendre la consciència nacional, més que radicalitzar-la, principi que sovint s'obliden en moltes iniciatives i debats polítics generats a Catalunya o des de Catalunya.

Jacques Maritain o Carles Cardó, que tenen una significativa influència en el pensament d'Unió, sintetitzen la nació com un ésser mixt, constituït per uns elements bàsics com la cultura, la llengua, la història i uns elements formals que són la consciència de posseir aquests elements i la voluntat de mantenir-los.

La nacionalitat no és un fet inamovible que només calgui proclamar, sinó una personalitat a descobrir i conservar. Cardó diu: *"l'important és aprofundir en la consciència i la voluntat nacional sobre la base d'un treball seriós i pertinaç..."*. És a partir d'assumir el fons d'aquesta afirmació que hem de ser molt conscients que hi ha entre nosaltres, a Catalunya, moltíssima gent que sense deixar d'estimar-la -és més, reivindiquen el dret a defensar-la en la seva llengua, cultura i història diferents a la pròpia de Catalunya-, no tenen consciència nacional catalana.

Per a ells, Catalunya no és el seu referent nacional. Ho és Espanya. I això, no només hem de saber-ho, sinó respectar-ho. Si ens volem enganyar, podem pensar que el 90% de la ciutadania de Catalunya se sent identificada amb Catalunya com a nació pel fet de que el 90% del Parlament català així ho

proclamés. Però tots sabem que això no és així, que encara ens cal aprofundir i estendre a moltíssimes ciutadanes i ciutadans la consciència nacional, com deia Cardó. Sé que és molt més atractiu per determinats sectors socials o per una part de la joventut enarborar la bandera de la radicalitat verbal. No ho hem compartit mai. Som radicals defensant les nostres posicions, però són les que són. Avui hi ha algú en condicions d'afirmar que el nacionalisme radical d'alguna força política catalana ha permès, Catalunya endins, estendre la consciència de la qual parlava en Cardó? Jo crec que no, tot el contrari. Ha radicalitzat algunes de les consciències nacionals ja existents i prou. I Catalunya enfora, ¿hem guanyat respecte pel que som els darrers anys? No, en absolut, tot el contrari, i ens costarà recuperar-ho.

I en les derivades polítiques d'aquestes últimes reflexions hi ha una clara conclusió. L'ús i abús del radicalisme verbal pot acabar produint frustració. De la frustració, se'n pot derivar la insatisfacció permanent, i d'aquesta es pot passar fàcilment a la generació d'un clima on, o bé el pessimisme, o bé la incapacitat per l'autocrítica, o bé totes dues coses a l'hora, faci impossible exprimir tots els potencials de la nostra societat i del nostre autogovern. No dic que hagi passat, però sí que remarco que ens interessa que no passi en el futur. No ens ho podem permetre.

Tanmateix, he deixat prou clar que ni en els orígens ni en l'actualitat, el nostre no és un partit només nacionalista. Va néixer i viu amb la clara vocació de defensar un determinat model de societat. El nostre no és un partit ni conservador, ni liberal, ni socialista, ni comunista. El nostre valor afegit ideològic té noms i cognoms.

És, per sobre de tot, un partit humanista. *“Res del que ens humà, ens és aliè; tot el que és humà, ens toca”*, per plagiar un poeta clàssic. Un humanisme inspirat en els valors cristians amb una irrenunciable vocació social. El fet de pertànyer al corrent ideològic del socialcristianisme i d'apel·lar, per tant, als valors del cristianisme pot fer creure a tercers, fins i tot dins de la mateixa Unió, que és un projecte limitat a aquells que confessionalment pertanyin al món del cristianisme. Unió no ha estat mai un partit confessional. No és un projecte polític que tingui límits en el fet confessional però és obvi i irrenunciable per a nosaltres que hi ha uns principis inserits en la mateixa antropologia cristiana que són la base dels nostres fonaments ideològics. L'home, la persona, la fraternitat, el proïsme, la solidaritat, el sentit transcendent de la persona com a ésser únic i irrepetible. Aquesta transcendència és per als creients una manifestació de la seva fe. Per als qui no creuen, perquè transcendeixen també en transmetre uns valors concrets.

Voldria, aquí, reproduir una cita que Enmanuel Mounier feia amb motiu de seu projecte *Esprit*, i que faig meva en nom de tots els afiliats i afiliades a Unió i que dirigeixo a la ciutadania de Catalunya: *“Si tu, cristià o no, estàs d’acord amb les nostres posicions fonamentals, tens un lloc de primer ordre a Unió, tan essencial com el meu”*.

D’altra banda, som conscients que un partit és una part de la societat. Que sovint el bé comú exigeix la complementarietat de les “parts” que representen el pluralisme social. No tot el que proposa l’adversari s’ha de menysprear o arraconar. Però és també a partir del reconeixement del pluralisme polític que hem de ser conscients que Unió el garanteix. Per això hem de defensar els valors que es deriven del nostre humanisme: la vida, la persona, la família, la llibertat, la dignitat de l’ésser humà... La defensa d’aquests valors forma part del nostre codi genètic. Aquesta ja seria una raó suficient. Però també perquè no volem deixar la defensa de determinades qüestions en mans de partits d’obediència no catalana. Fer-ho des d’Unió ofereix el doble avantatge que ni has de renunciar a la defensa d’aquests valors, ni a la defensa de la catalanitat.

D’alguna de les consideracions anteriors, podria desprendre’s tàcitament com determinades conviccions imprimeixen caràcter a la nostra manera de fer política. Doncs bé, crec prou important destacar expressament un estil de fer política estretament lligat amb Unió. És com una marca de la casa. És allò que ens llegà també Maritain a l’hora de parlar de *“fer política des de l’amistat cívica”*. És fugir del maniqueisme dels bons i dels dolents. És fer del diàleg premissa bàsica del nostre quadern de bitàcola... És foragitar del nostre manual de conducta l’insult, l’exabrupte... És entendre la política com a servei. És clar que hem comès errors. L’error és una flaqueza, i la flaqueza batega en el cor de la condició humana. No admetre errors seria com tancar la porta a la veritat.

En parlar d’estil de fer política, de la política com a servei, vull fer-ho també de l’honestedat d’Unió i de la política en general. És possible que hi hagi qui cregui innecessària aquesta referència, fins i tot qui em renyi per creure que aquestes quatre ratlles que ara llegiré poden inspirar algunes de les informacions periodístiques de demà. M’és igual, sóc tossut, vull parlar-ne i ho faré. I a més em permetrà parlar d’una altra qüestió: em refereixo al finançament dels partits.

Al llarg de més de set anys, Unió ha estat investigada pel dret i pel revés, per alguns mitjans de comunicació, per la Fiscalia... S’han obert diligències judicials, s’han instruït els corresponents sumaris i s’ha celebrat un judici oral llargament amplificat als mitjans de comunicació. De nosaltres, es va dir que

érem la taca del govern de Catalunya. Les portades d'alguns diaris varen explicar a l'opinió pública que Catalunya deixaria de rebre deu mil milions de les velles pessetes per subvencions de la Unió Europea, previstos per a fons d'ocupació, amb el missatge subliminal que Unió es finançava irregularment amb fons que havien d'anar a parar als aturats.

A Unió es va obrir una comissió d'investigació externa integrada per un catedràtic d'Economia de la Universitat de Barcelona, pel degà de la Facultat de Dret d'ESADE i per un periodista, el coordinador del Centre Internacional de Premsa. L'únic partit que ho hem fet. Vàrem demanar al Col·legi Oficial d'Auditors que designés d'ofici un dels seus membres per revisar de dalt a baix tota la nostra activitat econòmica i comptable, i així es va fer. Després, la Unió Europea va pagar euro a euro els deu mil milions de pessetes; això sí, prèvia investigació de la Comissió de la Unió Europea. Fins i tot l'actual govern va rebre la bona notícia que Catalunya era premiada amb divuit milions més d'euros per la bona gestió dels fons d'ocupació per CiU. El Suprem, de manera contundent, ha dit que no hi havia cap irregularitat, i menys delictes comès per Unió o pels dirigents que es pretenien imputar. En el cas Turisme hi ha hagut una sentència, que ni tan sols se'ns ha volgut donar trasllat per la Sala amb l'argument que Unió no era part implicada en el procés ni subjecte condemnat.

Hem estat objecte d'una campanya profunda i intencionada. No hi ha una sola força política, ni una, que no hi estigués interessada. Hem tingut acusacions particulars exercides per partits polítics, processos "singulars" de la Generalitat en alguna part del procés... Ningú ens ha demanat perdó. A ningú li sembla gravíssim trencar el principi d'innocència. ¿Això és propi d'un Estat de dret? Aquest és un estil de fer política. El nostre és un altre. De quantes irregularitats es parla, les darreres setmanes i mesos, de tots els partits sense excepció, a la Generalitat, a l'Ajuntament de Barcelona. Algú ha vist Unió crebantant, amb actituds o declaracions, el principi d'innocència, el respecte a la divisió de poders? El respecte a les persones? Ningú. Ja ho he dit: és un altre estil de fer política. Em quedo amb el nostre. Només em sap greu que pel mig s'ha fet mal important a moltes persones.

Que hi ha problemes amb el finançament dels partits? És clar que sí. I molta hipocresia, també. Els partits no ens financem de les quotes dels militants, ni de les aportacions dels càrrecs públics que fem voluntàriament. Ni tan sols del que rebem dels organismes públics. Tots, sense excepció, tenim un complement de donatius anònims en la majoria de casos, perquè així ho permet la llei. I qui no ho té a la comptabilitat del partit i ataca l'adversari, ho té a la comptabilitat de la seva fundació, i si no alguna cosa amaga.

Ara bé, el problema es troba en l'ingrés o en la despesa? En la despesa i, lògicament en correspondència, en l'ingrés. Espanya és un dels països on es gasta més a les campanyes electorals. És on es necessiten més reclams per atraure l'elector a les urnes. Tanques i tanques publicitàries, pàgines i pàgines de diaris -tot més car, per cert, per ser publicitat electoral-. Per què no canviem la llei electoral d'una vegada i s'obliga l'electe a tenir contacte permanent amb l'elector? Que hi hagi el diputat directament elegit a cada

districte. Si no és això, per què atendre l'elector? Amb un sistema de llistes tancades, i com menys democràcia interna més s'accentua, que qui t'assegura l'elecció és la direcció del partit situant-se en un bon lloc de la llista i no l'elector. Per què no s'utilitzen almenys els mitjans públics per fer debats permanentment sobre qüestions que afectin pràcticament, en el dia a dia, la ciutadania?

Fem també una nova llei de finançament de partits, d'acord? Suprimim l'anonimat de les donacions. Tenim una societat disposada a ajudar la seva opció política i que es conegui? Els partits polítics no repassaran amb atenció les llistes de qui finança l'adversari? I si no hi ha donacions privades, estem disposats a assumir un increment dels pressupostos públics? Si des d'algun mitjà s'escandalitza i intenta escandalitzar la ciutadania perquè les Corts puguin preveure uns fons de pensions i un subsidi d'atur, estem disposats a no escandalitzar-nos si es dedica més diner públic al finançament dels partits? O es considera normal que una empresa pugui fomentar un pla de pensions per als seus treballadors i al Congrés no per als seus diputats?

És normal que un alcalde hagi consagrat tota la millor part de la seva vida a servir amb eficàcia i honestedat la seva ciutat i al dia següent de deixar-ho no tingui ni un temps de dret a l'atur? La democràcia és cara, sí! És que les dictadures són més barates? Obrim el debat, però primer curem-nos en salut i fem caure la barrera de la hipocresia. O és que es vol que a la política hi vagi a parar aquell que no té res més a fer o no sap fer res més? No hi ha una baixada de la qualitat dels dirigents polítics, començant per mi mateix, si vostès ho volen, com per fomentar que encara baixi més? Això sí, queda molt bé des de certs sectors intel·lectuals, des de la "conyeta" fàcil o des de certs gurús del periodisme anar sovintejant l'expressió "*jo, de la política i dels polítics, no n'espero res*". Si almenys diguessin que cobren ells més per un sol programa que per un mes del més ben pagat dels polítics! Afortunadament, no tots són així, i menys a Catalunya.

Ja heu vist que m'he separat una mica del guió, però ja he dit que ho he fet molt expressament. Crec que calia parlar-ne. Recuperem ara el fil del que passava ara fa 75 anys.

Començaré pel fet religiós, amb un destacat protagonisme en els anys 30, que avui tornem a recuperar en part. Existeix arreu d'Europa però molt marcadament a Espanya, i encara més a Catalunya, una nítida voluntat d'expulsar el fet religiós de la societat. L'Estat és laic i és bo que així sigui. La laïcitat entesa en aquest sentit es converteix en un valor propi dels països pluralistes i democràtics. El problema es produeix quan la laïcitat de l'Estat pretén substituir-se per un laïcisme que vol reduir a l'àmbit privat el factor

religió negant-li tot espai i tota expressió pública i instituint una certa moral i ètica única d'Estat.

No parlo ja com a cristià, que també, lògicament, sinó com a ciutadà interessat pel futur del seu poble. Estem tornant a aquells anys on la ressaca del nacionalcatolicisme va produir un cert fenomen de clandestinització del fet religiós. La religió era com un fet a amagar. El filòsof alemany Habermars, gens sospitós, parla clarament del perill de la secularització d'Occident i adverteix que si se segueix per la via de la secularització sense valors no arribarem a resoldre els nostres conflictes. Hem de ser capaços -afegeixo jo- de conjugar el millor de la tradició cristiana i dels corrents laics per tal que les institucions, tot i ser laiques, no només no expulsin el fet religiós sinó que no se sentin ni alienes, i encara menys bel·ligerants, davant els sentiments religiosos. Una part de la poca legislació que s'ha produït a Catalunya o a l'Estat en els dos darrers anys ha estat, en canvi, ben allunyada d'aquesta síntesi positiva.

Sóc conscient que s'ha de deslligar el fenomen migratori de la política religiosa. Però no puc ser inconscient del fet que, a Europa, hi ha cada cop més la presència religiosa de l'Islam. No parlo ara del fonamentalisme, sinó senzillament de l'Islam, que té molt clars els seus compromisos religiosos i que és l'altra cara de la moneda de l'estat laic. Acabaran tenint més força aquestes idees que les nostres per culpa d'aquell fenomen de secularització que Habermars denuncia? Acabo aquest apartat deixant-vos un element de reflexió. Alguna vegada s'havia produït a Europa un debat tan viu com el de la llibertat d'expressió i respecte a les religions i als seus símbols com ha succeït ara en el cas de la publicació de les vinyetes de Mahoma en un rotatiu danès? O és que a Europa no es fa mofa i escarni de símbols i costums del cristianisme? A Catalunya sí, sovint, i sobretot a mitjans públics. Què ens passa? Tenim una societat malalta o covarda, començant pels seus líders polítics? Això no ens fa pensar? I reitero, no és cap reflexió confessional, com és evident que ni de lluny ho és la d'en Habermars.

En el manifest fundacional d'Unió apareix, de manera nítida i reiterativa, la qüestió social. Es denuncia com a injusta i allunyada dels valors de l'humanisme cristià, l'organització social d'aquells temps. Es reivindica el dret dels treballadors a la sindicació. Es propugna el salari vital. Es proclama la relació entre la creació de riquesa i el seu repartiment. Es parla de solidaritat.

En els fonaments d'Unió es troben, per tant, la llavor del que social i econòmicament anirà germinant en cada etapa futura com a proposta programàtica en matèria de política econòmica i social.

Dit això, és necessari destacar que el valor més preuat de la societat catalana és el de la cohesió social. De fet, ho és en general de les societats europees occidentals. L'economia social de mercat, impulsada a Europa pels democratacristians alemanys i assumida per la socialdemocràcia europea, ha estat, al llarg de les darreres dècades, la garant d'aquesta cohesió. A Espanya arriba molt més tard. A Catalunya, en canvi, malgrat els condicionaments de les polítiques econòmiques i socials de l'administració espanyola el pes de la nostra societat civil, de l'associacionisme, del mutualisme, de l'estructura social de l'Església i de la nostra fisonomia com a poble han permès que tinguéssim, encara que amb perfils més baixos, una estructura de societat de benestar social.

És justament aquesta referència a la societat del benestar la que em permet exposar-vos l'actualització del nostre pensament al respecte. Un conseller de la Generalitat deia fa uns dies que l'estat de benestar no és un obstacle per a competitivitat i el creixement. No m'atreveixo a dir que no hi estic d'acord, primer, perquè no m'agraden les simplificacions i, segon, perquè no hi hagi malinterpretacions. Intentaré explicar-me. Nosaltres no podríem afirmar que l'estat del benestar entès com fins ara no sigui un obstacle per a la competitivitat i el creixement. Senzillament perquè ho és. Ho és tant que si no es transformés acabaria destruint la competitivitat i el creixement i, per tant, la generació de riquesa i la cohesió social.

Cal, per tant, reformar l'estat del benestar, les seves estructures tradicionals per garantir-ne la supervivència. De fet, el que cal és transitar de l'estat del benestar a la societat del benestar. Vol dir això que l'estat ha de desaparèixer com a agent del benestar? No. La garantia social del model social europeu té dos grans adversaris: el neoliberalisme i l'intervencionisme. Nosaltres no som, ni participem, dels plantejaments dels uns ni dels altres. L'alternativa neoliberal europea importada fonamentalment per economistes formats a Nord-americà no pot reportar-nos altra cosa que un agreujament de les desigualtats i la marginació social. El cas més paradigmàtic dels darrers temps és el de Tony Blair, que encara que formi part del "labour" britànic ha passat de la Tercera via de Giddens -per cert, una bona còpia del que ha representat sempre la genuïna democràcia cristiana europea- a les darreres propostes inacceptables per a nosaltres.

Com tampoc compartim l'alternativa de sectors "post-keynesians", d'una altra part de la socialdemocràcia, de més Estat i més intervenció que deixa el benestar presoner de la gestió buròcrata, ineficaç i ineficient. Hi ha una alternativa que no sigui desmantellar l'Estat, ni fer-lo més inoperant per més intervencionista? Creiem que sí.

Ens cal un estat o unes administracions públiques promotores més que no pas productores del benestar. L'estat promotor no implica la concepció d'un estat mínim, sinó una nova concepció per implementar les polítiques socials. Que, situant el principi de subsidiarietat com a centre de la societat de benestar possibiliti el treball en xarxa dels diferents agents que intervenen en la comunitat definint un marc institucional per a l'actuació diferenciada del sector públic, el sector privat mercantil i l'economia social i empreses del

tercer sector. I això sí, situant la família com a motor i garantia de la societat del benestar social. Catalunya estarà més cohesionada com a comunitat com més fortes i estructurades estiguin les seves famílies.

Al conjunt espanyol i a Catalunya, tenim un gran dèficit de política en favor de la família. No es tracta només d'ajuts o desgravacions fiscals. Aquesta és una part de la necessària política familiar, totalment insuficient també, per no dir pràcticament inexistent, a Catalunya i a Espanya, si es compara amb el conjunt de la Unió Europea. Em refereixo a una política integral en favor de la família situant-la aquesta al centre de tota l'acció de govern i al rovell de l'ou de l'escala de valors. Ni tan sols hem estat capaços d'impulsar una política en favor de la família per raons demogràfiques quan la natalitat és un dels grans reptes de la nostra societat.

Avui es parla molt d'igualtat de gènere i Unió dona suport a tota política que condueixi al respecte i a la integració de la dona en la societat, però plantejar polítiques de conciliació de la vida laboral-familiar bàsicament pensades en la conciliació de la vida laboral i familiar de la dona continua essent un error i, en el fons, una continuació dels esquemes actuals. Les polítiques de conciliació s'han de fer pensant en l'home i la dona, no només en la dona.

Tanmateix, més enllà de la inexistència de polítiques concretes que harmonitzin una política integral en favor de la família, més enllà de les lleis, la nostra societat avui projecta permanentment a través del principal mitjà de comunicació, com és la TV, una pluja constant de pautes que tendeixen a menysvalorar la família. Sembla com si la família desestructurada i l'homosexualitat, que ens mereix tot el respecte -res del que és humà, ens és aliè- fos el denominador comú social. És difícil no trobar una sèrie de TV que així ho reflexi, tan difícil com trobar-se'n una que projecti l'exemple d'una família corrent, feliç, de pare i mare i fills que s'estimen llar endins i que sentin el compromís amb la comunitat llar enfora.

En l'àmbit social hi ha ara una projecte de llei a Espanya que té una especial transcendència. Em refereixo a la llei de dependència. Ens preocupa. No estem d'acord amb el plantejament del govern. L'atenció de les persones amb dependència ha de considerar-se un dret social. La prestació de serveis s'ha de fer des del dret i no des de la caritat. Una llei on el principi de subsidiarietat hauria de ser-ne el fil conductor, i no ho és. On es reconegues el paper de la família, de la dona que ha estat i és, fins ara, qui ha resolt els problemes de dependència. Gent gran, discapacitats, malalts mentals, necessiten una bona llei.

En qualsevol dels casos, per garantir les polítiques socials ens cal garantir primer la generació de riquesa. L'estat o les administracions no la creen, la reparteixen. Des del primer dia, Unió ha estat un fidel impulsor de les polítiques en favor de l'economia productiva, de l'empresa familiar, dels autònoms, com a autèntics generadors d'ocupació. Molts dels que avui ens acompanyeu com a convidats sou testimonis privilegiats d'aquest accent particular d'Unió.

A ningú sorprèn, per tant, que siguem abanderats en les polítiques econòmiques al conjunt de l'Estat en favor de la creació de riquesa i d'ocupació. Encara ressonen les darreres paraules que jo mateix vaig pronunciar per enèsima vegada en favor dels autònoms dimecres passat al Congrés o la nostra decisiva aportació en favor de la indústria farmacèutica, o la nostra defensa del sector tèxtil. Com coneixeu també els nostres esforços per reconduir una reforma mal orientada inicialment de l'IRPF o de l'Impost de Societats.

Avui gaudim d'un creixement econòmic superior a la mitjana europea, però ens arriben les incidències que la globalització i les noves tecnologies tenen en el creixement econòmic europeu. Creixen les diferències socials, creixen els sectors marginats, amplis sectors de la joventut estan precaritzats, tenim un mercat de treball sustentat sobre unes bases negatives. La integració i l'ascens social estan bloquejats. No es fomenta la vocació empresarial, molt més baixa entre nosaltres que la mitjana europea. Costa superar les dificultats burocràtiques per crear empreses; els joves opten abans per un lloc de treball a l'administració, a una entitat financera o a una multinacional que per crear una empresa. Això és letal per a una societat com la catalana que tenia, té i ha de tenir l'esperit emprenedor com un fet diferencial.

Els aldarulls a Holanda, Gran Bretanya i, ara, a França posen de relleu que la cohesió social pot perillar. La clau per al seu manteniment va ser, durant dècades, l'economia social de mercat. Ara cal anar a una economia social de mercat renovada, una economia social de mercat que torni a sintetitzar en un marc diferent del dels anys 50 els avantatges de l'economia del mercat amb l'esforç constant cap a la cohesió i la justícia social. És aquesta nova economia social de mercat la que ha de permetre'ns obrir nous horitzons. Una nova economia social de mercat que, inspirant-se en aquella metodologia que va inspirar el famós miracle alemany, ens empeny a abordar amb valentia els nous reptes i els nous problemes.

Demano una atenció especial a l'Alemanya d'Angela Merkel. La potència econòmica més important d'Europa torna a tenir un canceller –una cancellera, en aquest cas- que ofereix un projecte fonamentat en aquestes idees, capaç de redreçar l'ànima econòmica i social d'Europa. Fent-ho, a més, en el context de la col.laboració dels dos grans corrents polítics europeus: el socialcristianisme i la socialdemocràcia, que tants anys de glòria van portar a Europa i a l'uropeisme. Dos corrents ideològics capaços de pactar des dels seus fonaments les bases del sistema social, educatiu i econòmic europeu. Tres pilars bàsics per a l'Europa del futur. També per a la Catalunya del futur.

Justament ara que són temps de bonança econòmica, són els temps per abordar amb urgència les reformes estructurals que la nostra economia necessita. Entre elles, i de manera particular, la reforma laboral que garanteixi qualitat i estabilitat a l'ocupació i que, al mateix temps, la faci compatible amb la necessària flexibilització. Afortunadament, l'empresa en general com a suma d'empresari i treballadors aposta cada dia més per un compromís ètic amb la societat, cada cop són més les empreses que aposten decididament per la responsabilitat social i la sostenibilitat com a nous valors de la cultura empresarial.

Abans parlava de l'educació com un pilar bàsic del futur de Catalunya. Quan, des d'Unió, parlem d'educació, no parlem només d'instrucció, d'ensenyament. Ho fem també des d'una perspectiva integral, suma de coneixements i valors. El manifest fundacional d'Unió dedica un dels seus nou apartats a "reclamar la llibertat d'ensenyament dins de tots els graus, en funció dels drets dels pares sobre els seus fills, així com la seva honesta i veritable democratització". Així s'expressa literalment. Ha estat, doncs, continua i continuarà essent un tret diferenciador d'Unió, aquesta defensa de la llibertat dels pares per triar escola. Aquest no és un dret més dels que qualifiquen l'ensenyament. És el dret fonamental de la llibertat en el terreny de l'ensenyament.

En defensa d'aquest dret, hem deixat petjades definitives d'ençà de la recuperació de la democràcia. Des de la LODE fins a l'article 21 de l'Estatut, passant per la llei orgànica de l'ensenyament, encara en tràmit parlamentari a Madrid. El sector ho sap, les associacions de pares i mares defensores d'aquesta llibertat tenen constància d'aquesta especificitat del projecte d'Unió. De fet, vull agrair-los avui els pronunciaments que públicament han fet de reconeixement a Unió.

Som defensors del pacte escolar que impedeixi que cada govern, com ha succeït en el cas espanyol, prengui possessió amb un nou model d'ensenyament sota el braç. Això ha donat i dona inestabilitat al nostre sistema educatiu, crea incertesa i afebleix la qualitat. A Espanya i a Catalunya ens hem equivocat els darrers anys guiats per un fals progressisme. Això ha afectat l'escola, en general, i la titularitat pública, en particular. Els reproduiré el que ahir reclamava en una entrevista a *La Vanguardia* un estudiant de la Sorbona francesa. Deia: *"En l'origen d'aquesta societat immòbil bloquejada, està tal com he constatat des que sóc a França, que l'escola republicana, i no solament la universitat, ha estat destruïda. En lloc de conservar un sistema d'ensenyament fonamentat en l'esperit del rigor i que creava un potent sentiment de pertinença, hem deixat desenvolupar un*

discurs laxista en realitat, sobre la societat multicultural, la pseudotolerància, el relativisme intel.lectual". Sens dubte, moltes d'aquestes reflexions ens serveixen a nosaltres, especialment les del relativisme i l'abandonament de l'esperit del rigor, del respecte per la feina ben feta, pel mestre.

Vinga discutir falsament sobre la confrontació escola de titularitat pública i escola d'iniciativa social, entre pública i concertada, i hem descuidat la qualitat del sistema. Aquí tenim un greu problema. La LOE no implica pacte escolar allà on es fixen les regles de joc de l'Estat, i el pacte escolar de Catalunya ha vingut més condicionat per decisions del Tribunal Superior de Justícia, qüestionant decisions de la Conselleria, que per la pròpia voluntat de la consellera.

Per què no utilitzem l'ensenyament per consolidar a Catalunya un autèntic instrument de la nostra identitat? Recordant allò que deia abans, per què no fem que la gent que viu a Catalunya senti l'orgull de pertànyer a aquest país per tenir un sistema d'ensenyament d'excel·lència? Som conscients, per acabar, que tenim una inflació d'universitaris? Que molts joves treballen o fan feines que no tenen res a veure amb els seus estudis? Recordem que continuem tenint pendent l'assignatura de la formació professional.

Si en el manifest fundacional d'Unió, com he recordat, es parlava expressament de llibertat d'ensenyament, no es feia, en canvi, cap menció a la immigració. És lògic. Però estic convençut que persones que van edificar el seu projecte polític sobre el compromís amb la persona i amb la comunitat, si creessin avui Unió, hi farien una explícita referència. És un dels altres reptes de present que està condicionant el nostre futur més immediat. La immigració estrangera, i particularment aquella que procedeix de països amb cultures i valors diferents, mereix una serena reflexió.

La immigració és una de les derivades de la globalització. Aquesta permet visualitzar des de la cabana de qualsevol poblet de la societat global l'existència d'un paradís. La resposta a la immigració no és, per tant, local. És global. Les polítiques d'immigració no poden ser només catalanes, han de ser també estatals i sobretot europees. I han de ser més àmplies encara quan es tracta del compromís d'inversió en el tercer món. Ningú emigra per ganes, ningú deixa la vida pel camí per ganes, sinó per gana. Immigració i cooperació són dues cares de la mateixa moneda. Hem d'acabar amb la hipocresia de tancar-los alhora els nostres mercats i les nostres fronteres. O una cosa o l'altra; les dues alhora, és impossible.

Però mentre n'hi hagi necessitem replantejar la política d'immigració. Unió respecta els immigrants com a éssers humans que són. Recordem "totes i cadascuna de les persones". Però el nostre és un personalisme comunitari que ens obliga a exigir a aquestes persones que compleixin també els seus deures respecte a la comunitat d'acollida. La integració pot enriquir, enriqueix la nostra cultura, però no pot diluir-la fins a l'extrem que quedi irreconeixible.

Com diu molt bé Giovanni Sartori en el seu llibre *La societat multiètnica*, “el multiculturalisme no persegueix una integració diferenciada, sinó una desintegració multiètnica. ¿Fins a quin punt una societat pluralista pot acollir sense dissoldre's enemics culturals que la rebutgen?”. Necessitem, per tant, enfortir la cultura de referència, la nostra.

L'Estatut ens donarà ara competències per expedir permisos de treball i participar en l'autorització dels permisos de residència i també en la fixació de contingents. Però, més enllà de la titularitat d'aquestes competències, caldrà exercir-les per imitar la immigració. No podem continuar pensant que sigui factible mantenir els actuals nivells de creixement de la immigració estrangera, i menys d'una manera desordenada. No deu ser políticament correcte dir-ho, però la immigració és un problema. També és una oportunitat? Sí, també. I és també un risc, és clar que sí, però és un problema. Podríem afirmar que no és així dintre de la millor de les correccions polítiques, però hi insisteixo: ens equivocariem. Només una pregunta: per què ho és per als nostres veïns, que són estats, alguns grans estats demogràficament potents, i no per a nosaltres, poble petit i sense instruments d'estat?

És en aquest context que proposo la necessitat d'obrir un debat serè per trobar criteris que objectivitzin la integració. Espanya haurà aplicar les directives de la Unió Europea sobre permisos de residència de llarga duració i reagrupament familiar, i serà l'hora d'obrir aquest debat. Si als Estats Units, al Canadà, al Quebec en particular, a Alemanya, a Holanda..., s'apliquen criteris de selecció i/o proves per validar la integració, ¿nosaltres no ho podem fer? No ho hem de fer? Parlem-ne a fons! Quan parlem de reagrupament familiar, ¿hem de continuar amb criteris laxos o restringir-ho a la família nuclear? Parlem-ne seriosament, i com abans millor. Que no s'alarmi ningú, però al final caldrà assumir aquestes reflexions i canviar algunes posicions preconcebudes, com també va succeir amb allò dels “papers per a tothom”.

En parlar d'immigració estrangera, he fet referència a Europa. No podia passar per alt el nostre europeisme. Unió és garantia d'europeisme. Som el partit, sense discussió, amb més actius europeus polítics a Europa i al món. Ens hem posat sempre al servei de la societat catalana, de les institucions de Catalunya, i ho continuarem fent. El nostre patrimoni és patrimoni de Catalunya.

En el seu moment vam apostar decididament per la Constitució europea i vam liderar des del principi la resposta positiva al referèndum amb les millors condicions possibles per a Catalunya. Estem immersos en un món global -ho he recordat diverses vegades-, un món en el qual els Estats Units veuen que

s'acaba el seu període d'hegemonia i que han de competir amb països com la Xina i l'Índia, molt potents i amb determinats avantatges comparatius que els fan difícils de combatre. Si els Estats Units estan tenint dificultats, què no ha de tenir Europa? Europa està avui òrfena de lideratge i l'ampliació exigeix nous eixos de construcció europea més enllà del clàssic eix francoalemany. Malauradament, fins avui no hi ha cap idea força. Òrfena, per tant, de lideratges, i òrfena també d'idees. Torno a dirigir la meua mirada a la nova Alemanya, però sabent que si mai no n'hem tingut prou amb Alemanya, ara encara menys.

He intentat –no sé si ho dec haver aconseguit– que aquesta fos una conferència un pèl atípica, més preocupada per les reflexions a fons que dels titulars. De la política d'un dia per l'altre, de la mirada curta, de la resposta i contraresposta, la ciutadania n'expressa un notori cansament i un visible distanciament. Malgrat tot, crec que he de dedicar una part del meu temps a un dels temes de rabiosa actualitat política, aquell que, de fet, durant dos anys i mig ha monopolitzat en bona mesura el debat polític. Em refereixo al nostre Estatut.

Ja sabeu que penso que hi ha hagut molt de tacticisme, que no tot el que hem fet des de Catalunya ho hem fet prou bé, que hem comès errors. També sabeu, perquè també ho he dit, que respostes desafortunades en l'àmbit polític, econòmic, mediàtic i, fins i tot d'algun sector de l'Església espanyola, han posat de relleu que l'Estatut té potents enemics a Espanya. Després del referèndum haurem de reflexionar amb profunditat. Vaig dir en el seu dia, que tot aquest procés, malgrat que acabés bé, acabaria malament. Ha acabat bé, però deixa un cert regust amarg aquí i una clara confrontació d'una part de la societat espanyola amb la catalana. Ens equivocariem si des d'aquí arribéssim a la conclusió que tot és culpa dels altres, com s'equivocaria Espanya en el seu conjunt si pensessin que tot és culpa nostra. Espanya necessita Catalunya i Catalunya necessita Espanya. Aquests dies s'ha citat per algun articulista nacionalista la frase de Carrasco i Formiguera, pronunciada al Congrés de Diputats, al debat de l'Estatut de Núria el 10 de juny de 1932. *“Porque únicamente señores diputados, si dais a Catalunya aquellas normas de gobierno propio que son indispensables para su vida, Catalunya podrá hacer su aportación a la obra general española”*.

Ara vindrà el referèndum. CiU ha de liderar el sí sense matisos, amb entusiasme. El millor regal que podríem fer als adversaris que, ja he dit, són molts, és que l'Estatut s'aprovi pels pèls i amb una mínima participació. També la gent jove. Ja sé que esperaven més, que tenien dret a esperar més. Avui, nosaltres i vosaltres tenim la hipoteca de l'Estatut del 79 que, malgrat tot, no ens enganyem, ha estat un gran Estatut que ha permès el

grau de desenvolupament més important en termes econòmics, socials i nacionals d'ençà de 1714. Doncs bé, l'Estatut del 2005 aixeca la hipoteca del 79. Un Estatut que ens ha anat bé. El nou Estatut ens anirà encara millor. L'alternativa a l'Estatut aprovat dijous passat al Congrés, no és l'aprovat al setembre al Parlament català. L'alternativa és el del 79 i és incommensurablement millor.

Alguns sectors socials, alguns intel·lectuals, han assenyalat la política i els polítics com a responsables de no haver portat l'Estatut més enllà. Un dels elements de la nostra reflexió haurà de ser si, ans al contrari, no hem estat nosaltres els que hem portat les nostres demandes més enllà del que la societat demana. Si més no, pensem-hi!

Més enllà de les reflexions, ara ens tocarà administrar els nous continguts estatutaris. Podem donar molt de si tot i que, no ens enganyem, l'estira i arronsa amb l'Estat hi serà sempre. Políticament però, hem d'obrir una nova etapa en un doble sentit.

D'una banda, amb el que diu l'Estatut es pot anar més enllà de la seva lletra si a Catalunya administracions i societat, en lloc de caure en lamentacions estèrils, recuperem les millors energies que aquest país ha estat capaç de donar de si. Amb l'Estatut i, més enllà de l'Estatut, hi ha vida pròpia per a Catalunya. Si no fem un quart cinturó, no és per culpa de l'Estatut; si no tenim una Fira més potent, no és tampoc culpa de l'Estatut; si no tenim la connexió elèctrica amb França, no és tampoc culpa de l'Estatut, i si no plantegem amb força, com a país, el transvasament del Roine com a solució per a Catalunya i per a tot el llevant del problema de l'aigua, no és tampoc responsabilitat de l'Estatut. És hora de treure el millor de nosaltres mateixos i tornar a situar a Catalunya a primeríssima fila no només de l'Estat, sinó d'Europa i del món.

La segona part de la reflexió és més delicada. És d'aquelles que acostumen a donar els titulars. Crec que he dit coses més importants de la que ara diré, però més enllà dels tractament mediàtic, no puc estar-me sense dir-ho. Sé que a sobre es personalitza. Però m'és igual. Crec que a Catalunya li convé, i per això ho defenso.

El catalanisme polític ha de governar a Espanya. L'únic període excepcional en què el catalanisme no ha tingut presència al govern espanyol han estat aquests 26 anys d'autonomia. Crec que s'ha de donar per tancat aquest període d'excepció. Amb el nou Estatut aprovat ens interessa ser a la cuina, a la sala de màquines de les decisions de la política econòmica, social, exterior,... espanyola. Ens convé a nosaltres, els catalans, i convé a Espanya. Ja sé que és fàcil reduir-ho a allò de "Duran vol ser ministre". Ja fa no sé quants anys que ho sento dir. Tant me fa. No es tracta que en Duran sigui ministre, sinó que Convergència i Unió governi amb ministres, governi a Espanya. Es prenen massa decisions com per no ser-hi presents. Al mateix temps, crec que s'ha exhaurit ja el model de participació en la governabilitat des del suport parlamentari. Deixa sempre la suspicàcia que només ens ocupa el resoldre els nostres problemes i, que tot i tenint el dret i el deure de

fer-ho, impedeixen veure el catalanisme com un corrent regenerador per a tot l'Estat.

No és moment ara d'aprofundir-hi més. Mai –ho he dit molt aquestes setmanes- vull que ningú pensi que la nostra posició davant l'Estatut té res a veure amb aquesta i altres consideracions que s'han fet. L'Estatut el votarem i amb entusiasme perquè és un bon Estatut. Després, però, quan sigui l'hora, estic convençut que Convergència i Unió ha de passar d'aquell “ara decidirem” al “ara governarem”.

No vull parlar tampoc avui expressament d'estratègies a curt termini. Tenim unes eleccions catalanes a la vista, tot i que la miopia pugui allargar o escurçar més o menys el calendari. Les volem guanyar. Les volem tornar a guanyar i volem tornar a governar. Per guanyar només cal que Convergència i Unió sigui Convergència i Unió. Que Convergència i Unió faci de Convergència i Unió. Algú ha dit alguna vegada, jo també, que el pitjor que podria succeir a Catalunya és que Convergència i Unió fes d'ERC, i ERC fes de CiU. Nosaltres, del que sabem fer, és de Convergència i Unió.

Benvolgudes amigues i amics, 75 anys després de la nostra fundació com a partit volem presentar-vos la renovació d'aquell projecte polític com a signe de confiança en el futur. Contra la incertesa, contra la crisi de veritats i seguretats que semblaven consolidades, teniu en el nostre un partit que garanteix la confiança i dóna seguretat. Un partit que tenim l'obligació de continuar i actualitzar-ne la petjada dels fonaments ideològics establerts un 7 de novembre de 1931. Un partit que sap que, com totes les organitzacions polítiques, hem de repensar el nostre paper a la societat, reinventant la política en tots els sentits, tant pel que fa al rol dels partits com pel que fa a l'activitat dels polítics, des de la manera en la qual ens hem d'organitzar internament a com ens hem de relacionar amb la societat. Si no ho fem acabarem convertint-nos en la caricatura que fan de nosaltres la política i els partits.

Ens agrada construir, no destruir. Hem estat constructors de Catalunya. No ens agrada la política de regat curt, la política del tacticisme, de viure avui només per demà. Crec que hi ha prou solidesa sobre els nostres fonaments perquè el nostre estil de fer política i la política que en si mateix fem sigui diferent.

Aquells que esteu pròxims a nosaltres però encara no heu fet el pas, us convido a fer-lo. El nostre 75è aniversari és un bon motiu i un bon moment. Us hi trobareu molt a gust. Feu el que feu, sapigueu però, que mentre hi hagi

una sola persona que pateixi una injustícia, o que se li negui la seva dignitat personal o col·lectiva, Unió continuarà tenint raó d'ésser. Amb tu i per tu, Unió té raó d'ésser.

Moltíssimes gràcies.